

Tavaszi szünet az iskolákban

A Művelődésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint az általános és a középiskolákban a tavaszi szünet országsszerte április 4-től 13-ig tart. Mivel április 4-e ünnep, a szünet előtti utolsó tanítási nap 3-a, péntek, a szünet utáni első pedig 14-e, kedd. Az általános iskolai napközti otthonok a tavaszi szünetben is fogadják a gyerekeket és ugyanúgy gondoskodnak ellátásukról, mint tanítás idején.

Új bélyegeket

A szovjet Szozuz 6—7—8 és az amerikai Apolló—12 űrhajók emlékére a Magyar Posta pénteken 4—4 bélyegképet tartalmazó bélyegkísítvet hoz forgalomba. A kisírpár Kékesi László grafikusművész rajzi alapján az Állami Nyomdában készült. Az egyik négyszer három forintos kisív a három Szozuz-űrhajót ábrázolja feladatuk végrehajtása közben. Az Apolló—12 bélyegen a Hold felszínén a két amerikai űrhajós látható űrlőtűzetben.

Készülnek a tételek

Már az iskolákban van az ideji érettségi anyag — A követelmények

Az idén a középiskolák nappali tagozatán több mint 47 000 fiatal készül érettségi, illetve képesítő vizsgára. A gimnáziumokban mintegy 26 000, a szakközépiskolákban több mint 12 000, a technikumban csaknem 9000 a negyedikének száma. A Művelődésügyi Minisztérium már megküldte a tanterveknek a különböző tantervek adatait és az érettségi vizsgaanyagát tartalmazó dokumentumokat, amelyekből a szaktanárok összeállítják a tételeket. Mellékeltek útmutatókat is, amelyek hasznos tanácsokat adnak az érettségi vizsgaanyag felhasználásához, a vizsgák előkészítéséhez és lebonyolításához.

Amint a minisztérium közoktatási főosztályán elmondották: az érettségi fő célja annak megállapítása, hogy a fiatalok szert tettek-e megfelelő tudásra, össze tudják-e kapcsolni ismereteiket az élettel, az elméletet a gyakorlattal. A főbb követelmények a különböző tantárgyakban általában azonosak az előző éveikkel. Irodalomból a jelölteknek művészi és eszmei szempontból kell értékelniük az olvasott műveket. Történelemből az egyetemes és a magyarországi fejlődést folyamatként kell áttekinteni. A jelöltektől azt várják, hogy a tényanyag birtokában ismerjék föl az összefüggéseket. Vizsgálják természetesen a fiatalok marxista—leninista történelmszemléletét, világnézetét és politikai fejlettségét is.

A szaktanárok munkájának könnyítésére ebben az évben a gimnáziumok számára a minisztérium közoktatási főosztályán mintegy 120 tételt fogalmaztak meg az érettségi pedagógusok ebből választhatnak 28

Segítve a gazdasági hatékonyságot

Az MTESZ ideji munkaprogramja

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége Csongrád megyei Szervezete — mint a tavalyi adatok bizonyítják — dinamikus fejlődést az elmúlt évben. Hogy tagjainak száma százakkal nőtt, s négy és fél ezerre emelkedett, ez magában is mutatja a műszaki értelmiség fokozódó érdeklődését az egyesületi munka iránt. Egyben azt is bizonyítja: a műszaki haladásért mind többet akarnak tenni az MTESZ-ben összefogott szellemi erők.

Néhány adat az 1969-es mérlegről: 943 szakmai, tudományos rendezvényt szerveztek és bonyolítottak le tavaly, jóval többet a korábbinál. De ennél is örvedesebb, hogy a résztvevők száma — 55 ezer 059 — több mint 23 ezres részvételi növekedést takar. Mindez kétségtelenül növekvő érdeklődést, friss társadalmi alkotókedvet is tükröz.

Olyan vitafórummá fejlődött az MTESZ, ahol társadalmi együttműködés formálódhat a megye iparának jövője. Mérnökök, technikusok, egyetemi, középiskolai tanárok, közgazdászok, agronómusok és más szakemberek tömörülnek az eredményesen dolgozó szak-egyesületekben. Sok érdekes, ízig-veéig mai kérdés megvitatását vállalta tavaly az ipargazdasági bizottság. A műszaki hónap — immár a kilencedik — is teljesítette kitzűzött feladatát, a műszaki, tudományos ismeretek széles körű propagálását, terjesztését.

Tavaly a megyei szervezet választmányi ülésén határo-

zatot hoztak a vezetőképzés megszervezéséről. Idén január 9-én ennek eredményeként, komoly vállalati érdeklődés mellett meg is kezdődött: a vezetéstudomány sokrétű ismereteinek is katedrát adott tehát az MTESZ.

Ezzel már el is érkezünk az ideji év munkájához, eseményeihez. Az ideji munkaterv szerint Szeged és Csongrád megye ipari, mezőgazdasági előrehaladásához 1970-ben is jelentős támogatást kíván adni az MTESZ. A szakmbergárda a gazdasági hatékonyság növelésére összpontosít. Az, hogy harmadik ötéves tervünk eredményes befejezésén munkálkodunk, s a negyedik ötéves terv kidolgozása van soron, jórészt meg is határozza az ideji feladatokat. Az aktuális kérdések, a vidéki iparfejlesztés, Csongrád megye és Szeged város távlati tervei különös fontossággal szerepelnek az MTESZ fórumain, a rendezvény-programban. Idén júliusban is megrendezik az ipari tudományos konferenciát. Új kezdeményezés lesz a fiatal közgazdászok tanácskozása. A belső vállalati mechanizmus egész sor kérdését is megvitatják majd, mint egyik legidősebb témakört.

Idén jubilál a műszaki szervezlet: a X. Műszaki Hónapot rendezik meg. „A tudomány közvetlen termelőerővé válása” a mottó, ugyanaz, amivel annak idején — akkor még a Technika Napjai címmel — hozzáláttak megszervezéséhez.

S. M.

Negyedszázad után...

A Szovjetunió hadseregének három magas rangú képviselője látogatott el tegnap, szerdán délelőtt a Ságvári Endre gyakorló általános iskolába, hogy köszönetet mondjon Szigeti Zsuzsa nyolcadikos tanulóknak, aki megtalálta Peter Goltjajev szovjet hős sírját.

Peter Goltjajev a 25 évvel ezelőtti felszabadító harcokban sebesült meg, és 1945 áprilisában temették el a Dugonics-temetőben. Novoszibirszkben élő családja negyedszázad óta keresi a halott katona sírját, s fellelése érdekében a szegedi Úttörőháznak is levelet küldtek az elmúlt ősszel. Szigeti Zsuzsa e levél nyomán indult el a szovjet katonák temetőjébe, s

ott meg is találta Peter Goltjajev nevét. A sírról fényképet készített, amelyet együttérző sorok kíséretében postázott Novoszibirszkbe.

A szovjet katona családját annyira megatotta a szegedi úttörő levele, hogy elhatározták: tiszteletbeli családtaggá fogadják Szigeti Zsuzsát. A szovjet hadsereg képviselőivel ajándékot — egy kapórt — is küldtek a Ságvári általános iskola tanulójának. Peter Goltjajev hozzátartozóinak levelét a VIII/C osztály tanuló előtt olvasta fel az egyik szovjet tiszt.

A vendégek — Szigeti Zsuzsa vezetésével — látogatásuk után felkeresték a Dugonics-temetőt, ahol megkoszorúzták a 25 éve halott hős szovjet katona sírját.

Berzeviczy Gizella Odesszában

Berzeviczy Gizella legelőjebb ha átutazóban fordult meg Szegeden. Történelmi múltú nemesi család sarjaként 1878. január 15-én született Csákvárott. A budapesti egyetem elvégzése után, 1902-ben Trencsénben, Buda-fokon, Szabadkán, majd 1909-től Aradon tanított. Itt kapcsolódott be a munkásmozgalomba, és vált az első világháború idején háborúellenes magatartásával országosan ismertté. Innen hívták föl a Tanácsköztársaság idején, 1919. áprilisában a fővárosba, és bízták meg az Erzsébet Nőkola igazgatásával.

Ennek az intézetnek volt tanára a szegedi egyetem későbbi „fura ura”, Horger Antal is. S neki jutott az a kétes dicsőség, hogy az ellenforradalom fölülkerekedésekor a tanári kar lázadását szítsa a szocialista meggyőződésű igazgató ellen.

— A vörös farsang véget ért! — rikoltotta oda neki. Berzeviczy Gizellát 1919. augusztus 17-én letartóztatták, 1920. május 12-én nyolc évi börtönre ítélték, és a márianosztrai fegyházba zárták. A felszabadulás után, 1948-ban Márianosztra címmel adta ki emlékezéseit, benne azt is, amit az imént idéztem, s amit még idézendő vagyok.

1922-ben a Szovjetunió — ellenforradalmár magyar hadifogoly tiszték ellenében — őt is kiszabadította börtönéből. Pár hónapig Moszkvában, 1922. júniusától 1923-ig Saratovban, 1923-tól Tbilisizben működött. A Nemzetközi Munkássegély munkatársaként részt vett a Volga-menti éhínség leküzdésére szervezett akcióban, majd az ifjúsági és nőszervezetekben tevékenykedett.

1926-ban az odesszai pártfőiskola tanára lett. Először itt marxizmus—leninizmust és történelmet, később az odesszai tanárképző főiskola német szektorán dialektikus és történelmi materializmust és leninizmust tanított. Ugyanakkor párttitkára volt az intézet német tagozatának. Tevékenységének részletes megismerését szívesen vennék e most is működő odesszai intézmények kuta-

tóitól, kortársaktól, vagy szegedi testvérintézmények oroszul tudó, Odesszába kijutó munkatársaitól. Berzeviczy Gizella 1937-ben nyugdíjba ment, de 1940-ig meg Odesszában élt. Itt írta meg egyébként Vörös alkony című drámáját is, melyből néhány részletet külföldi lapok jelentettek meg, de magyarul máig sem ismerjük.

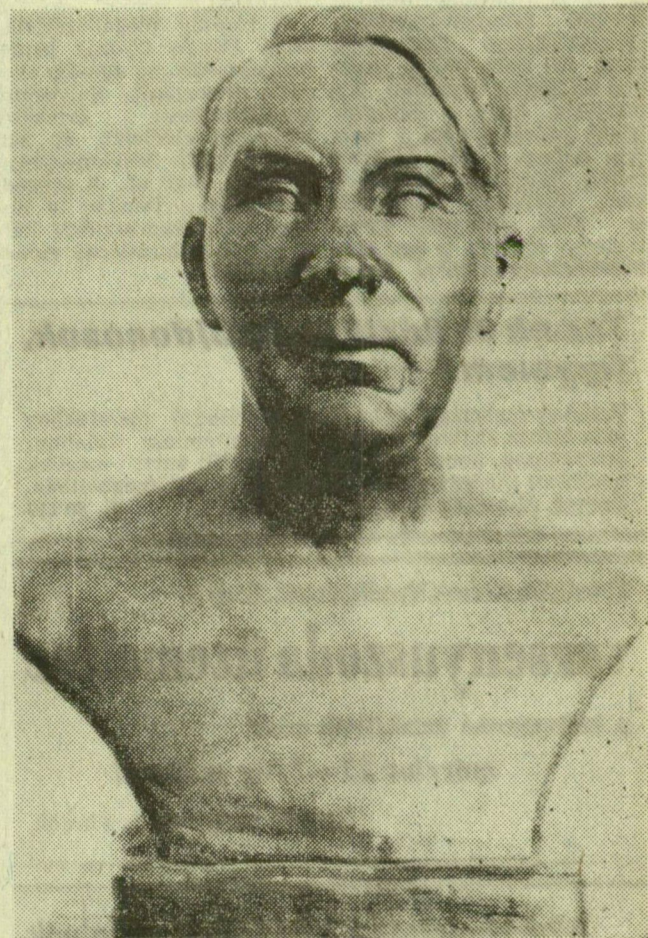
A háború kitörése Moszkvában találta, s amikor a szovjet fővárost szorongatták a németek, Úzbegisztánba evakuálták őt is. Később a talicini és krasznogorszki magyar fogolytáborokban antifasiszta tanfolyamok előadójaként tevékenykedett.

1946 őszén jött haza. Korát meghazudtoló frissességgel és erővel folytatta munkásságát: előadásokat tartott, részt vett a pártoktatásban, irodalmi munkásságot folytatott, könyvtároskodott 1954. január 10-én bekövetkezett haláláig.

Odesszai tevékenysége ismét egy kapocs lehet, ha élünk vele, amely összekötheti Szegedet ukrán testvérvárosával.

Péter László

Szeged szobrai

Móra Ferenc (1879—1934)

(203.) A Közművelődési Palota — a Móra Ferenc Múzeum és a Somogyi Könyvtár közös épülete — előcsarnokában áll Móra Ferenc mellszobra. Készítője: Sinkó (?) szobrászművész.

Egytengelyes pótkocsik

Nagyobb teherbírású, vontatása biztonságosabb

Tegnap szakmai tapasztalatszerét és sajtótájékoztatót tartottak a Mihályteleki Új Élet Tsz algyői területén. Ezen bemutatták a résztvevőknek a HODGEP legújabb termékét, amely az OTA-Richard-céggel kooperálva készült. Ez az egytengelyes, 7, 8 és fél és 10 tonna teherbírású pótkocsi. A korábbi években többször hírt adtunk már arról, hogy a Hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Gépjávitó Vállalat igen rohamosan fejlődik és jelentős a külföldi kapcsolata, üzletkötése.

A mezőgazdaságban nagy

sikerre számíthat az egytengelyes pótkocsi. Az idén a HODGEP 6000 darabnál több gyártására rendezett be. A fejlesztési programban az egytengelyes pótkocsi kialakítása 1964 óta szerepel. Az öttonnás prototípust el is készítették 1968—69-ben. A sorozatgyártás a megfelelő gumiabroncs hiánya miatt maradt el. A Richard-pótkocsinál alkalmazott gumiabroncsokat a francia repülőgépgyártás teremtette meg. Nagy az élet-tartama, megbízható és megfelelő a teherbírása.

Az egytengelyes pótkocsinak igen sok előnyös tulajdonsága van: többek között kedvezőtlen útviszonyok között is megbízható, nagy teherbírású, az önsúlya 30—35 százalékkal kisebb, mint az ugyanolyan teherbírású kéttengelyes kocsi. A szerkezete egyszerűbb, a vontatása biztonságosabb.

A tegnapi tanácskozáson számos értékes javaslattal, észrevétellel gazdagodott a vállalat. Ez azért is hasznos, mivel 1971 tavaszán az egytengelyes pótkocsikat már sorozatban készítenek.